

Jak obhájit píseň?

Vzdělávací cíl: Žáci identifikují záminky pro spor komunistické politické moci s kapelou The Plastic People of the Universe. Žáci dokáží formulovat argumenty ve prospěch skupiny.

Klíčová slova: Československo 70. léta, umění, dobové perspektivy, tvoříme

Práce s jednotlivými slidy:

Poznámky:

1 POSLECH PÍSNĚ A ZKOUMÁNÍ FOTOGRAFIE (5 min.)

Poslouchání písně, prohlížení fotografie s pomocí lupy a četba popisky.

2 ŠKÁLOVÁNÍ CHARAKTERISTIK (5 min.)

Zvětšování a zmenšování charakteristik písně dle toho, jaký vliv mohly mít na pobouření tehdejší společnosti.

Všechny tyto pojmy zazněly v obžalobě. Odpovědi mohou být ve třídě rozdělené.

3 ČETBA TEXTU A OZNAČOVÁNÍ KLÍČOVÝCH PASÁŽÍ (5 min.)

Četba článku z Rudého práva a označování pasáží, které jsou důležité pro zdůvodnění odsouzení členů skupiny.

Žáci mohou označit: chuligánství, výtržnictví, narkomanie, dekadence, nihilismus, vulgární, sprosté, oplzlé.

4 STAVBA OBHAJOBY (15 min.)

Vypisování argumentů k postavení obhajoby do textového pole.

Žáci mohou vystavět obhajobu na faktech, že sprostá slova používají i jiní slavní klasičtí spisovatelé, politici (např. Lenin). Mohou obhajovat, že vulgarismy můžou znamenat odstup od něčeho a v některých situacích nelze jinak vyjádřit svůj postoj. Tudiž že neznamenaají chuligánství, výtržnictví atp.

Lze pomoci žákům citací ze skutečné obhajoby, např. z Leninova dopisu z roku 1922: „Všichni se u nás topí v odporném byrokratickém bahně resortnictví. Pro každodenní boj proti tomu je nutno mít pevnou autoritu, důvtip a pevnou ruku. Resorty jsou na hovno, dekrety jsou také na hovno. Vyhledávat lidi, kontrolovat práci, v tom je to všechno.“ Poezie Jeníka z Bratřic: „Sral, sral, sral, trávy se držel. Tráva se mu utrhla, zmazal si prdel.“

Další možnosti zapojení do výuky:

- Otázka na žáky, zda se jim píseň líbí. Diskuse, za jakých okolností obhajovat skupinu, i když nás texty a hudba neoslovují (V. Havel se skupiny zastával, i když mu hudba a texty nic moc neříkaly).
- Z textu v Rudém právu si přečíst část o zahraniční reakci – proč se tolik komunistická strana bála zahraniční reakce? Co v zahraničí mohlo zaujmout natolik, že se začali o skupinu a její příběh zajímat?

Poznámky:

- c) Žáci mohou zjišťovat, co to byly přehrávky a jak fungovaly. Je možné sestavit objektivní kritéria hodnocení písní?
- d) Možnost pustit krátká videa z youtube.com, např. „Zatčení & proces s Plastic People of the Universe“ (15 min.).
- e) Propojení se seriálem České století, epizodou „Je to jen rock'n'roll“.